

Børne Blad

Entered at the post-office at Decorah, Iowa, as second class matter.

Nr. 23.

7de juni 1891.

17de aarg.

Alle er glade i „Lulla.“

Børneblad

udkommer hver søndag og koster 50 cents for aaret, betalt i forskud. 3 paffer til en adresse paa over 5 eksptr. leveres det for 40 cents, og over 25 eksptr. for 35 cents. Til Norge koster det 60 cents.

Penge og bestillinger, samt alt, hvad der angaar ekspeditionen, sendes direkte til LUTH. PUB. HOUSE, Decorah, Iowa.

Alt vedkommende redaktionen af bladet sendes til Rev. C. Wulfsberg, Decorah, Iowa.

Bibelhistoriske spørgsmaal.

(Over det nye testament.)

Svar paa disse spørgsmaal vil børnene finde ved at læse sin bibelhistorie (Bogt). Om steernes beliggenhed, se forrest bag i bogen. Det tal, som staar foran spørgsmaalene, svarer til det stykke i bibelhistorien, hvorover der katejiseres.

66.

Hvad er det for en mand, som Jesus taler om i denne lignelse? (Se overkriften)? Var denne bonde rig eller fattig? Hvad siges om hans mark? Og hvad bragte denne rige grøde ham til at tænke paa? Hvad havde han nu ikke rum for? Hvad beslutter han sig saa til at gjøre med sine lader? Og naar han saa har bygget sine lader større, hvad vil han samle deri? Og naar han havde samlet al sin grøde i sine nye lader, hvad mente han saa at kunne gjøre? Fra hvem kommer rig eller ring grøde? Er det synd, eller er det ikke synd, at bygge nye lader, naar de gamle bliver for smaa? Skal man anse det som en forbandelse eller som en velsignelse, naar Gud giver rigelig grøde? Og hvad er man Gud skyldig for hans velsignelse? Hvad gjorde ikke denne rige bonde, skjønt Gud saa rigelig havde velsignet ham med timelige goder? Og hvem tilstred han rimeligvis æren for denne rige høst? Naar Gud giver et menneske et rigt udbytte af sin sød, eller af sit arbejde, er det da hans mening, at dette menneske skal beholde altsammen for sig selv, eller skal han dele med andre? Og med hvilke andre skal han dele? Og hvad skal han være med at bygge op, som tjener til Guds riges udbredelse? Tænkte den rige bonde ogsaa paa at hjælpe den fattige og bygge skoler og kirker til Guds riges udbredelse, eller tænkte han alene paa egen nydelse? Hvoraf ser vi det? I hvilket bud har Gud forbudt os at samle og strabe sammen jordist gods, forat vi selv kan leve i overflod, medens andre er trængende? I hvilken bøn beder vi om, at Gud vil lære os at takke ham for hans velgjerninger — særlig for det daglige brød? Hvem satte den rige bonde sin lid til for fremtiden, til Gud eller til den rige avling? Og mod hvilket bud synder man da, naar man sætter lid til stavingen istedenfor til staberen? Og hvad kalder skriften saadan en, som dyrker stavingen istedenfor staberen? Hvem var altsaa dette

menneskes Gud? For hvem skal mennesket gjøre regnskab for, hvorledes det her i tiden omgaaes med de timelige ting? Hvad synes der ikke at have saldt denne rige bonde ind at tænke paa? Er det klogt at glemme eller forsjømme sit aandelige vel og bare tænke paa at blive rig og leve herlig i denne verden? Hvem gjorde det? Hvad kalder Gud ham derfor? Hvad krævede Gud af ham? Naar? Fik han noget af sit gods med sig, eller tilfaldt det andre? Var det den rige bondes mening at samle megen eiendom, forat andre skulde saa nyde godt af det, eller var det alene for sig selv han samlede? Var det med eller mod hans vilje, at andre fik nyde godt af det, han havde samlet? Havde han ventet det, at han saa hastig skulde dø, eller tænkte han, at han endnu skulde leve i mange aar? Var denne rige bonde den eneste i verden, som handlede saa daarlig med sit gods, eller er der andre, som ligner ham? Og hvorfor har frelseren fremsat denne lignelse?

Den svenske konges page.

Efter „Sunday at home“.

Jør Gustav Adolf, den heltemodige forsvarende af trosfriheden, kjæmpede for protestanterne i Tyskland, var han indviklet i en krig med Polens konge, Sigismund, om besiddelsen af Vistland. Dette land var for største delen beboet af tyske protestanter og underkøjet af de katolske polakker, hvorfor Gustav Adolf allerede ved denne leilighed brugte sit heltesværd for at forsvare trosfriheden.

I aaret 1624 drog kong Gustav med sin hær ind i Vistland. Landet var saa maaneder forud blevet hærjet af polakkerne, og man ønskede nu blot at blive fri for tropper, hvad enten det var svenske eller polakker. Svenskerne laa ved den nordlige bred af Dynasloden. Herfra vilde kong Gustav søge at drive polakkerne, som laa ved den sydlige bred, tilbage til deres eget land igjen, og saaledes ende krigen inden vinteren.

Den svenske konge havde sit hovedkvarter paa et herresæde, der nylig var blevet sørgelig ødelagt af polakkerne. Gieren, en baron Görz, var i høi grad misfornøiet og for-

bitret, ikke alene paa disse, men ogsaa paa svenskerne, der jo ogsaa kom som krigsfolk.

Han havde fire sønner, Karl, Alexis, Martin og lille Ernst; velvoksne gutter, men endnu for unge til at søre vaaben. De hørte stadig saa meget ondt af deres far om de thye og røbere, der var trængte ind i deres hjem, at de var tilbøielige til at tro alt mulig ondt om de fremmede tropper.

En dag sad de sammen udenfor have-muren paa et affides sted.

„Han er dog en konge“, sagde Martin, da han hørte Karl tale haanlig om kong Gustav.

„Na ja, det er han nok, men far siger, at hans bedstefar kun var en adelsmand som en af os.“

„Men hvis han er vor fiende“, vedblev Martin ibrig, „hvorfors laaes vi da ikke med ham?“

„Af den simple grund, at vi ikke kan“, svarede Karl bittert.

I det samme hørtes trin, der nærmede sig, og gutterne saa efter, hvem det var. Lille Ernst og Martin krøb bag Muren, medens Karl kun traf sig lidt fornemt tilbage. Det var fjelden, nogen kom forbi det sted, hvor gutterne drev om i deres fritid, og den usedvanlige lyd af fodtrin bakte derfor straks deres opmærksomhed.

„En svenske“, sagde Alexis, siddende oppe paa muren.

Det var en gut, ikke meget ældre end Alexis, klædt i en tarvelig mørk dragt, med et belte om livet, og en hund sølgende tæt bagefter sig. Han lagde ikke straks merke til gutterne, han saa lige ud, kun opfyldt af at udføre sin ordre. Det var kongens page, Lennart Dorstenson, der bragte budstaber til sin herre.

„Han ser ud som en røver“, vedblev Alexis, der ikke troede at blive forstaaet, naar han talte sit modersmaal. „De er hedninger og kjættere, alle de svensker, det siger far.“

Page stansede pludselig og vendte sig

om mod den talende. Han vidste ikke, hvad det var for gutter, men saa snart paa deres dragt og hele ydre, at de var adelige. - Hvem de saa end var, saa havde de ingen ret til at kalde svenskerne røbere, hedninger og kjættere i hans paahør.

„Det ved din far ikke noget om“, sagde han paa udmærket tykt, saa de kunde høre, han havde forstaaet dem. „Sig mig, din hankjylling, hvorfor tror du, at svenskerne er her?“

Karl greb ordet og svarede: „Fordi de er de sterkeste. De og polakkerne har ødelagt os. Er det ikke at røbe, at trænge ind i vort hus og spise vor mad? Er det ikke Kjættteri—?“

„Stop!“ raabte page, „alt det er let nok at sige, men gjerningerne skal tale. Svenskerne er komne for at hævde alle menneskers ret til at tjene Gud i frihed. Kong Gustav vil aabne porten, saa lys og frihed frit kan trænge ind i Thykland. Han er ingen røver; hans folk betaler alt, hvad de faar —.“

Men nu afbrød Karl ham: „Ja, gjerningerne skal tale“, sagde han med en kort latter. „Vi er hjemløse, og vi er fattige, medens I trænger ind og drikker vor vin og spiser vort brød i vore egne stuer, hvad kan det saa hjælpe at tale om lys og frihed?“

Dette forvirrede page. Han havde ikke seet sagen fra listænderens side, men hans tro paa kong Gustav og hans sags retfærdighed var urokket. Han følte, at denne ikke kunde være uretfærdig.

„Jeg har hast, jeg bringer ilbud til kongen“, sagde han hurtigt; „men en anden dag skal jeg vise eder, at hvis der sker uret, er det ikke med min konges vidende!“

Gutterne saa efter ham, da han gik, og det var ikke frit for, at der var nogen beundring i Alexis's ansigt.

„Bilde du ikke ønske, Karl“, sagde han, „at vi ogsaa kunde gaa i krig?“

Hvad page havde sagt, var ikke andet,

Morgenbon.

Sigfærd fra et fjerbjem.

end hvad han ofte havde hørt sin konge sige. Han kjæmpede ikke for at vinde nye lande; men hele Europa var nylig blevet vækket op af Luthers mægtige røst; hele Europa havde seet, af hvilke lænker det var omsluttet. Det skulde ikke falde tilbage i dem igjen, hvis Gustav Adolf kunde hindre det. Enhver regent, der atter vilde trykke folkene ned i den trældom, vilde han bekjæmpe. Dette var grunden til, at den svenske konge var ved Dynas bredder. Alt dette forstod Lenart saa godt; men det pinte og forbausede ham, at gutterne ved havemuren ikke ogsaa forstod det.

Han bragte nu sin herre brevene. Denne sad blandt sine officerer om et bord, dækket med landkort, og lagde en angrebsplan. Den polske konge, Sigismund, havde en fast stilling paa den anden side af floden. Foruden overgangen, nær ved baronens eien- dom, ved hvilken hovedangrebet skulde finde sted, fandtes der en anden langt ude mod vest, som kongen vilde sætte sig i besiddelse af. „Vi kan falde dem i flanken, hvis vore hefffolk kan komme over der.“

„Det er ikke umuligt“, sagde en. „Det skal blive udført“, sagde De la Gardie, den øverstbefalende for kavalleriet. Gustav ryf- stede paa hovedet.

„Det bliver ingen barneleg“, sagde han, „Sigismund ved ligesaa godt som vi, hvil- betydning den bro har.“

Flere af Generalerne var næsten dobbelt saa gamle som deres konge; de havde kjæmpet, medens han laa i sin bugge; men dog saa de op til ham og adlød ham med glæde.

(Fortsættes.)

En kamp med en tiger.

(Fortalt af Chr. Bredsdorff.)

Jeg har engang hørt om en kamp med en frygtelig, menneskeædende tiger, og jeg skal prøve paa at fortælle den for børne- bladets læsere.

En ung ingeniør havde faaet ansættelse i en affides egn over i Indien, og paa grund af det usunde klima blev hans kone og hans lille gut snart derefter syge. Hvis han havde haft penge til at rejse til Bombay med dem og staffe dem omhyggelig lægehjælp, vilde de maaske kunne komme sig, men neppe herude i den af giftige dunster opfyldte egn. Den unge ingeniør var næsten fortbilet og ønskede blot, at han paa en eller anden maade kunde fortjene en pengesum, hvorved han kunde frelse sine kjære. Vi vil nu lade ham selv fortælle videre:

„En dag, da jeg sad i mine mørke be- tragtninger, kom en mand forbi og sagde: Menneskeæderen har nu dræbt en til, det er den ni og tyvende. Nu skal belønningen forhøjes til 1500 rupier!“

Det var om den frygtelige landeplage, den menneskeædende tiger, der huserede ude i klippeegnen, han talte; snart havde den dræbt en hyrde, snart en pige, der hentede vand — men især var særgemændene nede ved floden gjenstand for dens efterstræbelser; af dem havde den dræbt seks. En tanke opstod hos mig; jeg besluttede at sætte mit liv ind paa at dræbe tigreren, fortjene de 800 doll. og derved frelse min kones og mit barns liv.

At jage tigreren mod klappere kunde der ikke være tale om i denne vilde, bjergfulde egn; her maatte sættes list mod list, alene maatte jeg kjæmpe mod den frygtelige fiende. Jeg begav mig ned til særgestedet, og for et par rupier fik jeg manden til at overlade mig sin plads for den dag. Lidt efter kom der et selskab af indfødte og vilde sættes over floden; de var blege af stræk og gjorde støj med forskellige instrumenter for at skræmme tigreren.

Menneskeæderen havde pleiet at over- falde særgemanden paa veien fra floden til hans hytte. Derpaa byggede jeg min plan. Jeg ventede paa den anden side af floden til henimod solnedgang; thi paa den tid

gaar tigreren paa rob. Derpaa vendte jeg tilbage, og jeg havde klædt mig i de indfødtes dragt og smurt min hals og mit ansigt over med brunt dynd; havde jeg været i europæisk dragt, er det sandsynligt, at den og min hvide hud havde gjort min snedige fiende mistænksom, saa den havde ladet mig passere uden at angribe mig.

Rolig fastgjorte jeg baaden og begav mig ad stien gennem det høie jungelgræs tilbage til færgemandens hytte. Jeg var godt bevæbnet, idet jeg havde en 6-løbet revolver og en stor jagtkniv i mit belte. Snart merkede jeg, at jeg ikke var ene, jeg hørte intet, men saa det høie græs bevæge sig ved siden af mig; jeg havde en sikker følelse af, at menneskeæderen fulgte mig med lydløse skridt. Jeg bestræbte mig for at gaa saa rolig og ensartet som muligt; thi havde jeg givet mig til at løbe eller staaet stille, havde tigreren øieblikkelig angrebet, og det var ikke min plan.

Nu saa jeg foran mig en aaben plet, jeg traadte udenfor og lod mig i samme øieblik falde næsegrus til jorden. Det var akkurat tidsnok; thi i samme nu hørte jeg et høst brøl og saa et uhyre, mørkt legeme fare hen over mig. Menneskeæderen havde forseilet sit spring! Hadde jeg nu villet, kunde jeg let have undgaaet den; thi en tiger, som springer feil, gjentager ikke gjerne sit angreb, men luster bort. Dog dette var jo langt fra min mening. Hurtig greb jeg min revolver og affyrede et skud mod dens smukke strubede kind. Men jeg kan ikke beskrive det udtryk af had og raseri, hørmød den vendte sig og stirrede paa mig. Atter frummer den sig til spring. Jeg tog sigte efter øinene, trykkede til, men faldt i det samme til jorden, trykket ned af en svær vægt, saa jeg ikke kunde røre min arm med revolveren. Tigreren laa over mig med bagtroppen, blodet strømmede ud af dens hals, den gispede voldsomt, saa det var klart, at den var dødelig saaret. Men jeg vidste,

at dette dyr er frygtelig feiglibet, og havde hørt, at den ofte i døden hevner sig paa sin morder. Endnu var jeg uskadt —.

Til min rædsel saa jeg den løfte hobe- det, vende sig om og med uhyre besvær- lighed nærme sig. Jeg merkede allerede dens varme aande, da lykkedes det mig ved en voldsom anstrengelse at faa min arm fri, og i det frembrudende tusmørke fyrede jeg paa de vilde øine, som nærmede sig mit ansigt. Jeg hørte et kvalt skrig, merkede en trampetrækning — saa besvimede jeg.

Da jeg vaagnede, følte jeg, at jeg blev trukket ud under den døde tiger. Jeg havde seiret!

Under lyden af trommer og glade danse blev uhyret paa store bambusstænger baa- ret ind i landsbyen, hvor alle flokkes for at se den faldne fiende. — Snart efter fik jeg de 1500 rupier udbetalte, flyttede til Bombay, hvor min hustru snart kom sig, og min lille gut fik sine røde kinder tilbage. — Naar Gud vil, kan der komme noget godt og lykkeligt ud selv af kampen med en men- neskeædende tiger."

I en østerlandsk fortælling heder det, at en mand havde lært sin papegøie at gjen- tage følgende ord: „Hvem tviler derom?" Men det var ogsaa alt, hvad den havde lært. Senere gif det tilbage for manden, og han bragte derfor fuglen tiltorvs for at sælge den, men satte prisen til femti dollars. En mogul (indisk fyrste) spurgte papegøien: „Er du saa mange penge værd?" Straks kom svaret: „Hvem tviler derom?" Mogulen blev henrykt over en saadan klogskab og betalte, hvad der blev forlangt. Men snart opdagede eieren, at de ansførte ord var de eneste, som den kunde sige. Værgelig ober at være bleven narret udbrød han en dag ganske høit: „Da jeg købte den fugl, var jeg dog ogsaa en rigtig nar!" — „Hvem tviler derom?" raabte papegøien.

Kompasset.

Der fortælles, at en fransk konge engang viste sin lille søn et kompas og forklarede for ham, hvorledes det kunde retlede sømanden paa havet saavel som den, der tillands færdes i ukjendte egne. Prinsen blev meget henrykt herover og bad sin fader om at faa laane kompasset og prøve det.

Kongen rakte sin søn kompasset. Prinsen begav sig ud i den tætte skov, som omgav flottet, og med kompasset i haanden søgte han at finde den retning, han skulde gaa for at finde hjem. Til sin store overraskelse og glæde kom han lige frem til slotsporten, hvor hans fader hilste ham velkommen.

Bed at læse denne lille fortælling bringes vi til at tænke paa et kompas, som en anden konge har givet os, forat vi kan finde den rette vej til hans herlige borg. Dette kompas er Guds ord, kongen er ingen anden end Gud selv og hans borg himmelen. De børn, som lader Guds ord lede sig og lyse for sig, vil aldrig komme bort fra veien, men sikkert naa frem til Guds stad.

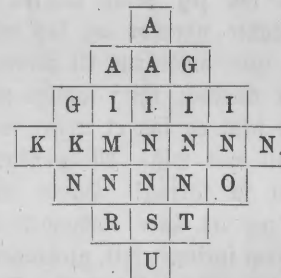
De almindelige kompasser kan undertiden vise galt. Et fartøi seilede engang ind paa en farlig kyst og forliste. Lødsen troede hele tiden, at han styrede skibet i retning mod havnen, men istedet derfor førte han det lige ind mod klipperne, hvor det knustes. Skibets eier vilde kaste skylden for sit tab paa besætningen, men intet var at udsætte hverken paa styrmandens duellighed, kaptainens paapasseligbed eller mandskabets lydighed. Tilslut opdagedes alligevel aarsagen: en passager havde ulovlig villet smugle med sig et parti staalvarer for at undgaa at betale told og havde dem gjemt i sin kabyt. Denne laa lige under kompasset, og staalet havde indvirket paa kompasnaalen, saa den var kommen til at vise galt.

Saa vi lader synden faa lov til at finde gjemsted i vort hjerte og elsker den mere end Gud, saa vi tager den med paa himmelreisen, da vil den sikkert føre os paa vilde spor; vi vil komme til at strande mod fristernes skjær, ligesaa vist som fartøiet forliste, fordi det havde det gjemte staal ombord.

Gud vil aldrig have et delt hjerte. „Min søn, giv mig dit hjerte!“ saaledes lyder Guds krav til os, og han vil have det hele hjerte. Gud vil, at vi skal benytte hans ord, ligesom den lille prins benyttede kompasset. Han vil, at vi skal bruge det hver eneste dag. Har vi en bibel, men ikke læser i den, saa er den os til ingen nytte.

(Efter sv. Barnav.)

Geografisk diamantgaade.

Ovenstaaende bogstaver skal ordnes saaledes, at den lodrette og vandrette midtlinje kommer til at lyde ens, og at de fem vandrette linjer afgiver bekendte geografiske navne, nemlig 1. En engelsk ø. 2. En by i Afrika. 3. En by i Kina. 4. En by i Ægypten. 5. En elv i Østerrige.

Nils Johannesen.

Opløsning paa billedgaaden i nr. 21.

Parma, Venedig og Genua i Norditalien.